

KROP OG LEDERSKAB I BEVÆGELSE PÅ PÆDAGOGUDDANNELSEN

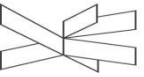
Et pilotprojekt på skole-fritidspecialiseringen i 2. praktikperiode

Helle Winther Lektor, ph.d.
Institut for Idræt og Ernæring
Københavns Universitet
og

Mette Skovhus, Lektor

VIA University College, Pædagoguddannelsen i Randers

At bygge Bro mellem universitet og professionshøjskole

Et nyt og kropsligt forankret lederskab ind i pædagoguddannelsen

Vores pilotprojekt har fokus på at undersøge, hvordan unge Pædagogstuderende kan undervises i kroppens betydning for udvikling af lederskab og relationskompetence i skolen.

Ifølge Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som Pædagog i 2. Praktikperiode står der at studerende skal have viden om: **Ledelse** af udviklings – og læringsrum, herunder **Klasserumsledelse** og færdighed i at **Motivere, lede og samle** børn og unge om konkret læring

Forskning viser, at det kan være udfordrende for mange unge at udvikle lederskab (Diddams & Chang, 2012; Lundvall & Meckbach, 2008; Berg & Thilo, 2012; Winther, 2012; 2018)

På den anden side viser forskning også, at der er en klar forbindelse mellem kroppens sprog og den professionelle Lederskab.

(Winther, 2012; 2018; Rossholt, 2007; Mortensen, 2007; Ladkin & Taylor, 2010; Avolio, Walumbwa, Weber, 2010; Ashkanasy & Dasborough, 2010).

KONTEKSTER

1. **Universitetsstuderende.** *Gymnasielæreruddannelse*
2. **Professionsuddannelser:** Lærerstuderende, **pædagogstuderende** sygeplejerskestuderende..
3. **Gymnasielærere**
4. **Sundhedsprofessionelle.**
Sygeplejersker, fysioterapeuter, jordemødre, læger, ergoterapeuter.
5. **Ledere.**
*Samarbejde med ledelsesuddannelse,
CBS , AOMO & international leadership organisation.*

Alle børn sanser og læser kroppens sprog

.

Alle børn sanser, taler og læser kroppens sprog.

En pædagog og en lærer skal derfor kunne møde børnene med nærvær, empati og en levende kropslig kommunikation (Winther, 2012; Herskind, 2007).

De skal kunne forholde sig til børn og unge ved at læse deres kroppe ud fra en også sanseligt baseret professionalitet, der rummer pædagogens professionspersonlige ledelseskompetence (Winther, 2012).

Den professionspersonlige ledelseskompetence

1. *Egenkontakt*

Kontakt til egen krop og personlige følelser, evnen til at være fokuseret og nærværende, evnen til at have hjertet med og samtidig bevare et professionelt fokus og en privat afgrænsning.

2. *Kommunikationslæsning og kontaktevne*

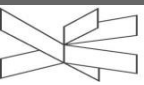
Evnen til at se, lytte, sanse og mærke. Evnen til at læse både den verbale og kropslige kommunikation. Evnen til at skabe tillidvækkende kontakt med andre. Evnen til at rumme og mestre konflikter.

3. *Lederskab over gruppe eller situation*

Professionelt overblik, udstråling, centrering, klart lederskab over gruppe eller situation. Evnen til at indtage eller holde et rum med en sund og kropsligt forankret autoritet.

(Winther, 2012)

Den professionspersonlige ledelseskompentence kan trænes

Professionspersonlig kompetence kan udvikles,
bevidstgøres og modnes.

Den kan *trænes* gennem hele livet.

Bevægelse
refleksion
virkelighedsnære erfaringer

og den sanselige dialog med andre kan være med til at
initiere
professionspersonlig udvikling

Praktikerforskning – at være opdagelsesrejsende i egen praksis

I projektet har vi arbejdet med en fænomenologisk og narrativ inspireret tilgang til forskning. Disse forskningstilgange skaber mulighed for at de studerende kan italesætte deres kropslige og sanselige møder med praksis. (Todres,2007; Sparkes, 2003; 2016; Allen- Collison, 2016; Winther, 2015a)

De studerende har derfor anvendt oplevelsesbeskrivelser som skrives i 1. person nutid, og som på levende vis kan beskrive de følelser, betydningsfulde og rørende øjeblikke og konflikter som de studerende oplever i mødet med børnene i skolen. (Winther, 2015; Winther, 2013)

Derudover har de studerende anvendt videoobservationer, da de skaber en særlig mulighed for at undersøge de handlinger, som finder sted, og hvordan de studerende bruger deres kroppe og samspiller med det sociale Miljø. (Raudaskoski, 2010; Rønholt et al. 2003)

Et pilotprojekt på Pædagoguddannelsen på skole - fritidspecialiseringen i 2. praktikperiode

Ifølge Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog i 2. Praktikperiode står der at studerende skal have viden om:

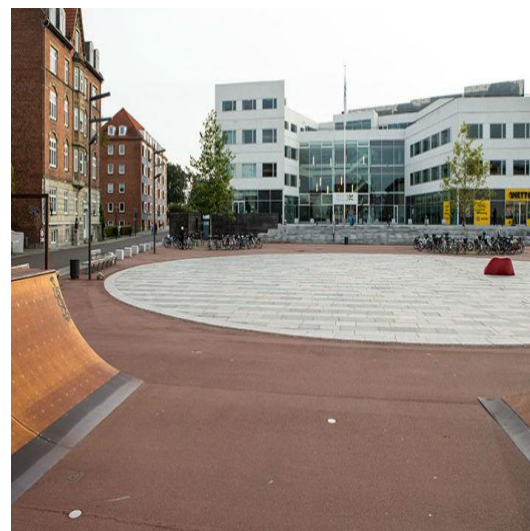
Ledelse af udviklings – og læringsrum, herunder **Klasserumsledelse** og færdighed i at **Motivere, lede og samle** børn og unge om konkret læring

Praktikperioden rummer også studiedage, som er inddelt i 3 faser:

Fase 1: Teori og bevægelse med udgangspunkt i den professionspersonlige kompetence og de tre principper som knytter sig her til, samt Introduktion til praktikerforskning (oplevelses-Beskrivelser og videoobservationer) og "lektie".

Fase 2: Analyse af oplevelsesbeskrivelser og ny "lektie"

Fase 3: Analyse af videoobservationer.

Egenkontakt og kontakten til åndedræt.....

Jeg er klar, jeg er spændt. I dag skal jeg stå for undervisningen i 3.b. Er det sommerfugle eller er det elefanter, der er på spil i min krop. Det føles godt, men på samme tid, er det en usikker følelse. Jeg er sikker, jeg står fast, som et træ, der har slået sine rødder dybt og trygt i jorden. Jeg træder ind i klassen, jeg bliver usikker. Det træ, der ellers stod så sikkert, bliver nu mødt af en stærk vind. Jeg skal finde mig selv, jeg vælter ikke, men jeg skal passe på. Jeg står midt i klassen, der er stille, jeg mærker deres øjne på mig, og jeg har mine på dem. Jeg tager en dyb indånding.....

(Oplevelsesbeskrivelse skrevet af Anders)

Kommunikationslæsning og det at afstemme sig

Solen skinner, det er længe siden, men i dag er den fremme, og det er dejligt. Den giver mig energi, og gør mig glad. På legepladsen er, der ro og fred, det er betagende. BANG! Ud af det blå mærker jeg roen forlade noget af legepladsen, det gør mig urolig. Jeg vender blikket mod en gruppe børn og opdager, at en dreng har problemer, han er ikke tilstede, og jeg kan ikke møde ham. Der er en mur imellem os, men han har brug for hjælp. Jeg skal forbi muren, men hvordan kommer jeg over til ham. Jeg kommer tættere og tættere på ham og til sidst er vi på samme side af muren, jeg møder ham.....

(Oplevelsesbeskrivelse skrevet af Jens)

At miste og genvinde lederskabet i skolen

Der opstår uro og jeg kigger rundt på børnene. Mine fødder er limet til jorden, jeg føler mig skræmt og magtesløs. Mine ører er lukket ned, og jeg hører kun en høj råben i det fjerne. Jeg er flov, over min indsats, er det på grund af mig at uroen opstår. Jeg er uforstående. Jeg er i chok!

(Oplevelsesbeskrivelse skrevet af Anna)

Muligheder.....

Praktikerforskning, praksisfortællinger og videoobservationer skaber betydningsfulde læringsmuligheder for at studerende kan udforske, undersøge, udvikle og modne deres lederskab og relations – kompetence.

Til de studerendes afsluttende prøver og i deres præsentations - portfolio, anvender de nu teorien om den professionspersonlige kompetence, deres oplevelsesbeskrivelser og videoobservationer.

Vi har med dette oplæg og vores publikation givet inspiration til hvordan og hvor på pædagoguddannelsen krop, lederskab og praktikerforskning kan forankres, men dette er kun et muligt bud på Uddannelsesscenen.

Fremtidspespektiver uddannelsesudvikling og forskning

Professionspersonlig udvikling er forbundet med livslange læreprocesser og udfordringerne i forhold til nutidens lærer- og pædagoguddannelser er stadig store og komplekse.

Derfor er der brug for mere uddannelsesudvikling og forskning på området.

Gerne i et større fællesskab.

Dermed kan vi sammen skabe nye veje, der kan støtte de studerendes både individuelle og fælles rejse i landskabet mellem krop, lederskab og professionalitet.

